ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ സപ്തമസ്കന്ധേ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ സപ്തമസ്കന്ധേ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥

നാരദ ഉവാച
പൗരോഹിത്യായ ഭഗവാൻ വൃതഃ കാവ്യഃ കിലാസുരൈഃ।
ഷണ്ഡാമർകൗ സുതൗ തസ്യ ദൈത്യരാജഗൃഹാന്തികേ ॥1॥

തൗ രാജ്ഞാ പ്രാപിതം ബാലം പ്രഹ്ലാദം നയകോവിദം।
പാഠയാമാസതുഃ പാഠ്യാനൻയാംശ്ചാസുരബാലകാൻ ॥2॥

യത്തത്ര ഗുരുണാ പ്രോക്തം ശുശ്രുവേഽനുപപാഠ ച।
ന സാധു മനസാ മേനേ സ്വപരാസദ്ഗ്രഹാശ്രയം ॥3॥

ഏകദാസുരരാട് പുത്രമങ്കമാരോപ്യ പാണ്ഡവ।
പപ്രച്ഛ കഥ്യതാം വത്സ മൻയതേ സാധു യദ്ഭവാൻ ॥4॥

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച
തത്സാധു മൻയേഽസുരവർയ ദേഹിനാം
സദാ സമുദ്വിഗ്നധിയാമസദ്ഗ്രഹാത്।
ഹിത്വാഽഽത്മപാതം ഗൃഹമന്ധകൂപം
വനം ഗതോ യദ്ധരിമാശ്രയേത ॥5॥

നാരദ ഉവാച
ശ്രുത്വാ പുത്രഗിരോ ദൈത്യഃ പരപക്ഷസമാഹിതാഃ।
ജഹാസ ബുദ്ധിർബാലാനാം ഭിദ്യതേ പരബുദ്ധിഭിഃ ॥6॥

സമ്യഗ്വിധാര്യതാം ബാലോ ഗുരുഗേഹേ ദ്വിജാതിഭിഃ ।
വിഷ്ണുപക്ഷൈഃ പ്രതിച്ഛന്നൈർന ഭിദ്യേതാസ്യ ധീര്യഥാ ॥ **7** ॥

ഗൃഹമാനീതമാഹൂയ പ്രഹ്ലാദം ദൈത്യയാജകാഃ ।
പ്രശസ്യ ശ്ലക്ഷ്ണയാ വാചാ സമപൃച്ഛന്ത സാമഭിഃ ॥ **8** ॥

വത്സ പ്രഹ്ലാദ ഭദ്രം തേ സത്യം കഥയ മാ മൃഷാ ।
ബാലാനതി കുതസ്തുഭ്യമേഷ ബുദ്ധിവിപര്യയഃ ॥ **9** ॥

ബുദ്ധിഭേദഃ പരകൃത ഉതാഹോ തേ സ്വതോഽഭവത് ।
ഭണ്യതാം ശ്രോതുകാമാനാം ഗുരൂണാം കുലനന്ദന ॥ **10** ॥

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച
സ്വഃ പരശ്ചേത്യസദ്ഗ്രാഹഃ പുംസാം യന്മായയാ കൃതഃ ।
വിമോഹിതധിയാം ദൃഷ്ടസ്തസ്മൈ ഭഗവതേ നമഃ ॥ **11** ॥

സ യദാനുവ്രതഃ പുംസാം പശുബുദ്ധിർവിഭിദ്യതേ ।
അന്യ ഏഷ തഥാന്യോഽഹമിതി ഭേദഗതാസതീ ॥ **12** ॥

സ ഏഷ ആത്മാ സ്വപരേത്യബുദ്ധിഭി-
ർദുരത്യയാനുക്രമണോ നിരൂപ്യതേ ।
മുഹ്യന്തി യദ്വർത്മനി വേദവാദിനോ
ബ്രഹ്മാദയോ ഹ്യേഷ ഭിനത്തി മേ മതിം ॥ **13** ॥

യഥാ ഭ്രാമ്യത്യയോ ബ്രഹ്മൻ സ്വയമാകർഷസന്നിധൗ ।
തഥാ മേ ഭിദ്യതേ ചേതശ്ചക്രപാണേര്യദൃച്ഛയാ ॥ **14** ॥

നാരദ ഉവാച
ഏതാവദ്ബ്രാഹ്മണായോക്ത്വാ വിരരാമ മഹാമതിഃ ।
തം നിർഭർത്സ്യാഥ കുപിതഃ സ ദീനോ രാജസേവകഃ ॥ **15** ॥

ആനീയതാമരേ വേത്രമസ്മാകമയശസ്കരഃ ।
കുലാംഗാരസ്യ ദുർബുദ്ധേശ്ചതുർഥോഽസ്യോദിതോ ദമഃ ॥ **16** ॥

ദൈതേയചന്ദനവനേ ജാതോഽയം കണ്ടകദ്രുമഃ ।
യൻമൂലോൻമൂലപരശോർവിഷ്ണോർനാലായിതോഽർഭകഃ ॥ **17** ॥

ഇതി തം വിവിധോപായൈർഭീഷയംസ്തർജനാദിഭിഃ ।
പ്രഹ്ലാദം ഗ്രാഹയാമാസ ത്രിവർഗസ്യോപപാദനം ॥ **18** ॥

തത ഏനം ഗുരുർജ്ഞാത്വാ ജ്ഞാതജ്ഞേയചതുഷ്ടയം ।
ദൈത്യേന്ദ്രം ദർശയാമാസ മാതൃമൃഷ്ടമലങ്കൃതം ॥ **19** ॥

പാദയോഃ പതിതം ബാലം പ്രതിനന്ദ്യാശിഷാസുരഃ ।
പരിഷ്വജ്യ ചിരം ദോർഭ്യാം പരമാമാപ നിർവൃതിം ॥ **20** ॥

ആരോപ്യാങ്കമവഘ്രായ മൂർധൻയശ്രുകലാംബുഭിഃ ।
ആസിഞ്ചൻ വികസദ്വക്ത്രമിദമാഹ യുധിഷ്ഠിര ॥ **21** ॥

ഹിരൺയകശിപുരുവാച
പ്രഹ്ലാദാനൂച്യതാം താത സ്വധീതം കിഞ്ചിദുത്തമം ।
കാലേനൈതാവതാഽഽയുഷ്മൻ യദശിക്ഷദ്ഗുരോർഭവാൻ ॥ **22** ॥

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച
ശ്രവണം കീർതനം വിഷ്ണോഃ സ്മരണം പാദസേവനം ।
അർചനം വന്ദനം ദാസ്യം സഖ്യമാത്മനിവേദനം ॥ **23** ॥

ഇതി പുംസാർപിതാ വിഷ്ണൗ ഭക്തിശ്ചേന്നവലക്ഷണാ ।
ക്രിയേത ഭഗവത്യദ്ധാ തൻമൻയേഽധീതമുത്തമം ॥ **24** ॥

നിശമ്യൈതത്സുതവചോ ഹിരൺയകശിപുസ്തദാ ।
ഗുരുപുത്രമുവാചേദം രുഷാ പ്രസ്ഫുരിതാധരഃ ॥ **25** ॥

ബ്രഹ്മബന്ധോ കിമേതത്തേ വിപക്ഷം ശ്രയതാസതാ ।
അസാരം ഗ്രാഹിതോ ബാലോ മാമനാദൃത്യ ദുർമതേ ॥ 26 ॥

സന്തി ഹ്യസാധവോ ലോകേ ദുർമൈത്രാശ്ഛദ്മവേഷിണഃ ।
തേഷാമുദേത്യഘം കാലേ രോഗഃ പാതകിനാമിവ ॥ 27 ॥

ഗുരുപുത്ര ഉവാച
ന മത്പ്രണീതം ന പരപ്രണീതം
സുതോ വദത്യേഷ തവേന്ദ്രശത്രോ ।
നൈസർഗികീയം മതിരസ്യ രാജൻ
നിയച്ഛ മൻയും കദദാഃ സ്മ മാ നഃ ॥ 28 ॥

നാരദ ഉവാച
ഗുരുണൈവം പ്രതിപ്രോക്തോ ഭൂയ ആഹാസുരഃ സുതം ।
ന ചേദ്ഗുരുമുഖീയം തേ കുതോഽഭദ്രാസതീ മതിഃ ॥ 29 ॥

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച
മതിർന കൃഷ്ണേ പരതഃ സ്വതോ വാ
മിഥോഽഭിപദ്യേത ഗൃഹവ്രതാനാം ।
അദാന്തഗോഭിർവിശതാം തമിസ്രം
പുനഃ പുനശ്ചർവിതചർവണാനാം ॥ 30 ॥

ന തേ വിദുഃ സ്വാർഥഗതിം ഹി വിഷ്ണും
ദുരാശയാ യേ ബഹിരർഥമാനിനഃ ।
അന്ധാ യഥാന്ധൈരുപനീയമാനാ
വാചീശതന്ത്യാമുരുദാമ്നി ബദ്ധാഃ ॥ 31 ॥

നൈഷാം മതിസ്താവദുരുക്രമാംഘ്രിം
സ്പൃശത്യനർഥാപഗമോ യദർഥഃ ।

മഹീയസാം പാദരജോऽഭിഷേകം
 നിഷ്കിഞ്ചനാനാം ന വൃണീത യാവത് ॥ **32** ॥

ഇത്യുക്ത്വോപരതം പുത്രം ഹിരണ്യകശിപൂ രുഷാ ।
അന്ധീകൃതാത്മാ സ്വോത്സംഗാന്നിരസ്യത മഹീതലേ ॥ **33** ॥

ആഹാമർഷരുഷാവിഷ്ടഃ കഷായീഭൂതലോചനഃ ।
വധ്യതാമാശ്വയം വധ്യോ നിഃസാരയത നൈരൃതാഃ ॥ **34** ॥

അയം മേ ഭ്രാതൃഹാ സോऽയം ഹിത്വാ സ്വാൻ സുഹൃദോऽധമഃ ।
പിതൃവ്യഹന്തുർയഃ പാദൗ വിഷ്ണോർദാസവദർചതി ॥ **35** ॥

വിഷ്ണോർവാ സാധ്വസൗ കിം നു കരിഷ്യത്യസമഞ്ജസഃ ।
സൗഹൃദം ദുസ്ത്യജം പിത്രോരഹാദ്യഃ പഞ്ചഹായനഃ ॥ **36** ॥

പരോऽപ്യപത്യം ഹിതകൃദ്യഥൗഷധം
 സ്വദേഹജോऽപ്യാമയവത്സുതോऽഹിതഃ ।
ഛിന്ദ്യാത്തദംഗം യദുതാത്മനോऽഹിതം
 ശേഷം സുഖം ജീവതി യദ്വിവർജനാത് ॥ **37** ॥

സർവൈരുപായൈർഹന്തവ്യഃ സംഭോജശയനാസനൈഃ ।
സുഹൃല്ലിംഗധരഃ ശത്രുർമുനേർദുഷ്ടമിവേന്ദ്രിയം ॥ **38** ॥

നൈരൃതാസ്തേ സമാദിഷ്ടാ ഭർത്രാ വൈ ശൂലപാണയഃ ।
തിഗ്മദംഷ്ട്രകരാലാസ്യാസ്താമ്രശ്മശ്രുശിരോരുഹാഃ ॥ **39** ॥

നദന്തോ ഭൈരവാന്നാദാംശ്ഛിന്ധി ഭിന്ധീതി വാദിനഃ ।
ആസീനം ചാഹനൻ ശൂലൈഃ പ്രഹ്ലാദം സർവമർമസു ॥ **40** ॥

പരേ ബ്രഹ്മണ്യനിർദേശ്യേ ഭഗവത്യഖിലാത്മനി ।
യുക്താത്മന്യഫലാ ആസന്നപുണ്യസ്യേവ സത്ക്രിയാഃ ॥ **41** ॥

പ്രയാസേഽപഹതേ തസ്മിൻ ദൈത്യേന്ദ്രഃ പരിശങ്കിതഃ ।
ചകാര തദ്വധോപായാൻ നിർബന്ധേന യുധിഷ്ഠിര ॥ **42** ॥

ദിഗ്ഗജൈർദന്ദശൂകൈശ്ച അഭിചാരാവപാതനൈഃ ।
മായാഭിഃ സന്നിരോധൈശ്ച ഗരദാനൈരഭോജനൈഃ ॥ **43** ॥

ഹിമവായ്വഗ്നിസലിലൈഃ പർവതാക്രമണൈരപി ।
ന ശശാക യദാ ഹന്തുമപാപമസുരഃ സുതം ।
ചിന്താം ദീർഘതമാം പ്രാപ്തസ്തത്കർതും നാഭ്യപദ്യത ॥ **44** ॥

ഏഷ മേ ബഹ്വസാധൂക്തോ
വധോപായാശ്ച നിർമിതാഃ ।
തൈസ്തൈർദ്രോഹൈരസദ്ധർമൈ-
ർമുക്തഃ സ്വേനൈവ തേജസാ ॥ **45** ॥

വർതമാനോഽവിദൂരേ വൈ ബാലോഽപ്യജഡധീരയം ।
ന വിസ്മരതി മേഽനാര്യം ശുനഃശേപ ഇവ പ്രഭുഃ ॥ **46** ॥

അപ്രമേയാനുഭാവോഽയമകുതശ്ചിദ്ഭയോഽമരഃ ।
നൂനമേതദ്വിരോധേന മൃത്യുർമേ ഭവിതാ ന വാ ॥ **47** ॥

ഇതി തച്ചിന്തയാ കിഞ്ചിൻമ്ലാനശ്രിയമധോമുഖം ।
ശണ്ഡാമർകാവൗശനസൗ വിവിക്ത ഇതി ഹോചതുഃ ॥ **48** ॥

ജിതം ത്വയൈകേന ജഗത്ത്രയം ഭ്രുവോ-
ർവിജൃംഭണത്രസ്തസമസ്തധിഷ്ണ്യപം ।
ന തസ്യ ചിന്ത്യം തവ നാഥ ചക്ഷ്മഹേ
ന വൈ ശിശൂനാം ഗുണദോഷയോഃ പദം ॥ **49** ॥

ഇമം തു പാശൈർവരുണസ്യ ബദ്ധ്വാ
നിധേഹി ഭീതോ ന പലായതേ യഥാ ।

ബുദ്ധിശ്ച പുംസോ വയസാഽഽര്യസേവയാ
യാവദ്ഗുരുർഭാർഗവ ആഗമിഷ്യതി ॥ **50** ॥

തഥേതി ഗുരുപുത്രോക്തമനുജ്ഞായേദമബ്രവീത് ।
ധർമാ ഹ്യസ്യോപദേഷ്ടവ്യാ രാജ്ഞാം യേ ഗൃഹമേധിനാം ॥ **51** ॥

ധർമമർഥം ച കാമം ച നിതരാം ചാനുപൂർവശഃ ।
പ്രഹ്ലാദായോചതൂ രാജൻ പ്രശ്രിതാവനതായ ച ॥ **52** ॥

യഥാ ത്രിവർഗം ഗുരുഭിരാത്മനേ ഉപശിക്ഷിതം ।
ന സാധു മേനേ തച്ഛിക്ഷാം ദ്വന്ദ്വാരാമോപവർണിതാം ॥ **53** ॥

യദാഽഽചാര്യഃ പരാവൃത്തോ ഗൃഹമേധീയകർമസു ।
വയസ്യൈർബാലകൈസ്തത്ര സോപഹൂതഃ കൃതക്ഷണൈഃ ॥ **54** ॥

അഥ താഞ് ശ്ലക്ഷ്ണയാ വാചാ പ്രത്യാഹൂയ മഹാബുധഃ ।
ഉവാച വിദ്വാംസ്തന്നിഷ്ഠാം കൃപയാ പ്രഹസന്നിവ ॥ **55** ॥

തേ തു തദ്ഗൗരവാത്സർവേ ത്യക്തക്രീഡാപരിച്ഛദാഃ ।
ബാലാ ന ദൂഷിതധിയോ ദ്വന്ദ്വാരാമേരിതേഹിതൈഃ ॥ **56** ॥

പര്യുപാസത രാജേന്ദ്ര തന്ന്യസ്തഹൃദയേക്ഷണാഃ ।
താനാഹ കരുണോ മൈത്രോ മഹാഭാഗവതോഽസുരഃ ॥ **57** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
സപ്തമസ്കന്ധേ പ്രഹ്ലാദാനുചരിതേ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥